

GINOP-6.2.7-20-2021-0019

**Centrumban Kisvárda sava-borsa – Turizmus-vendéglátás Ágazati
Képzőközpont kialakítása a Kisvárdai Szakképzési Centrumban**

GINOP-6.2.7-20

**„ÁGAZATI KÉPZŐKÖZPONTOK INFRASTRUKTURÁLIS
ÉS SZAKMAI FELKÉSZÍTÉSE
AZ ÚJ SZAKKÉPZÉSI STRUKTÚRÁRA”**

felhíváshoz kapcsolódó projekt

Az Ágazati Képzőközpont tevékenységét támogató szakmai kommunikáció

„Infrastrukturális fejlesztések és eszközbeszerzések megvalósítása”

Publikációs dokumentumok – 1. rész

2023.

A publikáció

az Ágazati Képzőközpont tevékenységét támogató

„A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek - külső és belső szakmai kommunikációs tevékenységek” projektrész

„Szakmai kommunikáció: publikációs dokumentumok és zárótanulmány” projektetem megvalósítása keretében jött létre.

1.

„Infrastrukturális fejlesztések és eszközbeszerzések megvalósítása”

2023.

TARTALOM

Szakmai kommunikáció	1
Bevezetés.....	5
Az infrastrukturális fejlesztések és eszközbeszerzések szükségessége.....	6
A turizmus-vendéglátás jelentősége Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében.....	8
A kisvárdai Ágazati Képzőközpont létrehozásának célja, infrastruktúra kialakítása	14
Célok és tervek.....	14
Az infrastrukturális fejlesztés megvalósulása	14
A képzési szervezet	18
A képzőközpont működtetése	18
A korszerű tanulási környezet és a tanulók szakmai identitása közötti összefüggések	19
Zárszó.....	21

BEVEZETÉS

E publikáció a „Szakmai kommunikáció: publikációs dokumentumok és zárótanulmány” projektem megvalósítása keretében jött létre. Célja, hogy a külső és a belső szakmai kommunikációs tevékenységek összehangolásával segítse a projekt megvalósulását – elsősorban annak folyamatközi ellenőrzését és elemzését, valamint a megvalósult eredmények értékeléséhez is hozzájáruljon.

A szakképzési rendszer átfogó fejlődésére-fejlesztésére vonatkozó, adatgyűjtésen, empirikus kutatáson és hatáselemzésen alapuló, következtetéslevonást is magában foglaló szakmai kommunikáció céljából történt a publikációs dokumentumok létrehozása.

Szándékaink szerint e dokumentumok a projekt előrehaladása során a megvalósult projekttevékenységekről, illetve a konkrét aktivitásokon felül, makroszintű szakképzési fejlesztések hatásairól, szakmapolitikai irányelvekről és azok teljesülésének alakulásáról is szólnak.

Így jött létre öt szakmai publikációs anyag és egy zárótanulmány. A szakmai publikációs anyagok a projekt főbb eseményeihez kapcsolódva kerültek elkészítésre, míg a zárótanulmány a projekt befejező időszakában készült.

A projekt főbb eseményei, melyekhez kapcsolódva öt szakmai publikációs anyag jött létre:

1. Infrastrukturális fejlesztések és eszközbeszerzések megvalósítása
2. „Érdeklődő vállalkozások felkészítése” képzés megvalósulása
3. A projekt további képzéseinek megvalósulása
4. A projekt műhelymunka sorozatának lezárulása
5. Az ágazati képzőközpont nonprofit gazdasági társaság megalapítása

AZ INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSEK ÉS ESZKÖZBESZERZÉSEK SZÜKSÉGESSÉGE

Mai modernizált világunkban a „long life learning” korában a jelenlegi szakképzés számára komoly kihívást jelent lépést tartani a munkaerőpiaci igényekkel, a szakemberekkel támasztott egyre bővülő és egyre gyorsabban változó elvárásoknak szinte lehetetlen megfelelni. A cégek, vállalkozások közötti verseny azonban megköveteli, hogy a munkaerőpiacon megfelelően képzett, az egyes szakmákra jellemző új technológiákat, protokollokat jól ismerő és magabiztosan alkalmazó szakemberek legyenek jelen.

A szakmai fejlődéssel a versenypiaci helyzet miatt a cégek kénytelenek és képesek is lépést tartani, az automatizáció, digitalizáció kihívásaira reagálni, ezért a szakemberképzés tekintetében a leghatékonyabb megoldás a vállalatokkal történő kooperatív munka. A valós piaci környezetben történő szakképzés jelentheti a megoldást a felkészült, naprakész ismeretekkel rendelkező szakemberek biztosítása számára.

Magyarország kormánya 2019-ben fogadta el azt a kormányhatározatot, melynek értelmében a hazai duális képzést megújítani szükséges. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium által megalkotott, a SZAKKÉPZÉS 4.0 – A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája, a szakképzési rendszer válasza a negyedik ipari forradalom kihívásaira című programot a 1168/2019. (III. 28.) Korm. határozattal fogadta el a kormány.

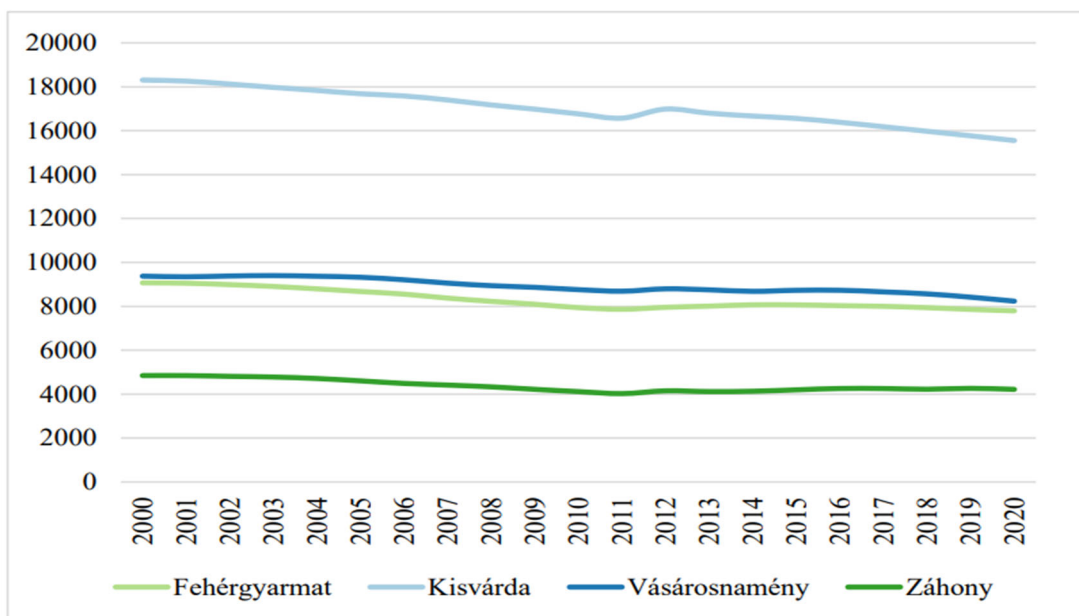
A SZAKKÉPZÉS 4.0 stratégiai dokumentum egyértelműen megfogalmazza, hogy „a szakképzés és felnőttképzés átalakítása a foglalkoztatói elvárások, a makrogazdasági tényezők és a munkaerő-piaci helyzet átalakulása miatt elengedhetlenné vált”¹.

¹ SZAKKÉPZÉS – 4.0 - A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája, a szakképzési rendszer válasza a negyedik ipari forradalom kihívásaira, Innovációs és Technológiai Minisztérium, 2019

A megújuló duális képzés a hazai kis- és középvállalkozásokkal együttműködésben éppen azon célokat kívánja szolgálni, melyek ezen vállalkozások számára is fontos cél: jól képzett szakemberekkel minőségi és értékteremtő munkát végezni. Mindemellett elengedhetetlenül fontos szempont, hogy egy adott régió kis- és középvállalkozói annak az adott régióknak az igényeire és kihívásaira reagálnak, melyben működnek, léteznek. Ez nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a szakképző intézmények a vállalkozói szférával együttműködésben egy-egy régióban olyan ágazat számára képezzenek szakembereket, melyek ágazat az adott térségben rentábilisan működik.

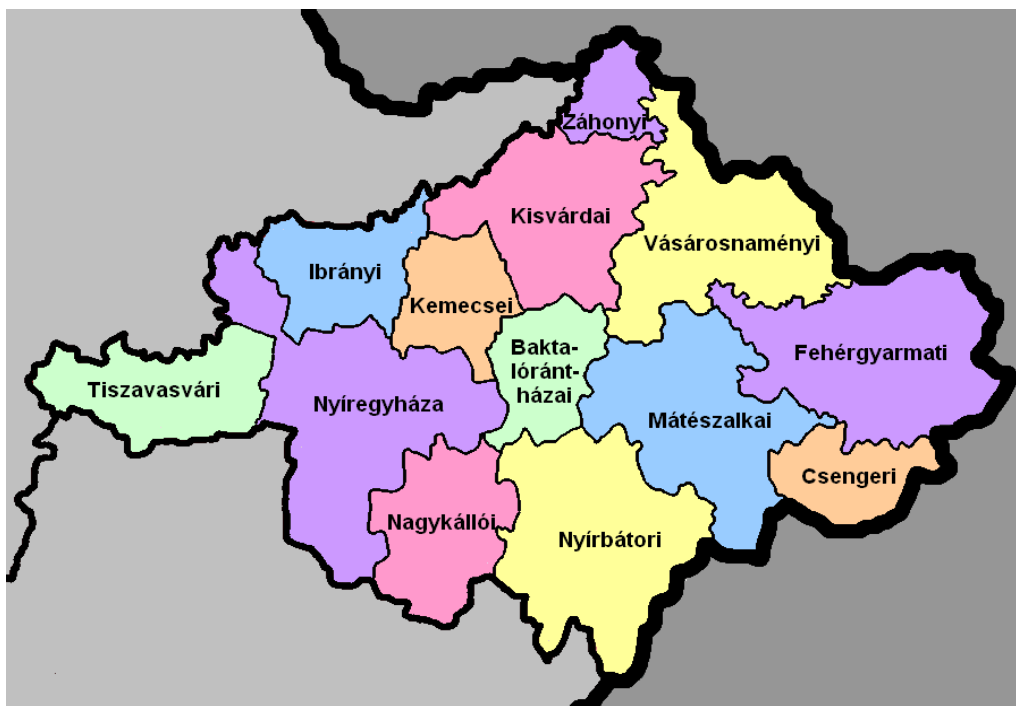
A TURIZMUS-VENDÉGLÁTÁS JELENTŐSÉGE SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYÉBEN

Rohamosan fejlődő világunkban a globalizáció áldásos hatásai mellett annak árnyoldalait is meg tapasztalhatjuk az élet számos területén, így például az egyes térségek demográfiai átalakulásában, gazdasági jellemzőinek gyökeres megváltozásában. A gazdasági modellváltás, a vidékre jellemző erőteljes urbanizálódás negatív hatásai az észak-alföldi régióban jól tetten érhetőek – különös tekintettel a határmenti kisebb településekre. Az Észak-Alföld három vármegyéje közül Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye sorolható a fiatal korosztály elvándorlásával leginkább sújtott régiók közé. Ennek egyenes következménye a térség munkaképes korosztályának csökkenése, a népesség előregedése (1. ábra), a vidéki települések fejlődésben történő megrekedése.

1. ábra: Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye néhány kisvárosa lakónépességének alakulása 2000 – 2020 között (forrás: Horváth Anna, Pécs, 2022)

A vármegyét megvizsgálva azt látjuk, hogy a nagyobb befektetők számára vonzóbb nagyvárosok hiányoznak. Az 2. ábrán a vármegye járásait láthatjuk. A járásközpontok népesszámát és kiterjedését tekintve (a 2021-ben 116 554 főt számláló) Nyíregyháza, mint megyeszékhely vezet, ezt követően pedig Mátészalka a következő legnagyobb város (a 2021-es adatok szerinti 15 874 fős lakosságával), ezután következik Kisvárdai (a 2021-es adatok szerinti 15 432 fős lakosságával). Ezeken kívül a járásközpontok közül két település, Nyírbátor és Tiszavasvári lakosszáma haladja meg a 10 000 főt, illetve Nagykálló népesszámára közelíti meg azt a 2021-es adatok szerint. Az egyéb járásközpontok lakónépessége 8 000 és 4 000 fő között változik, Baktalórántháza esetében a 4 000 főt sem éri el. Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye tehát alapvetően kisvárosi adottságokkal rendelkezik, az iparosodás kevésbé jellemző a térségben, ennek megfelelően a munkaerőpiaci viszonyok sem a legkedvezőbb alakulnak a fiatal korosztály számára.

1. ábra: Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye járásai

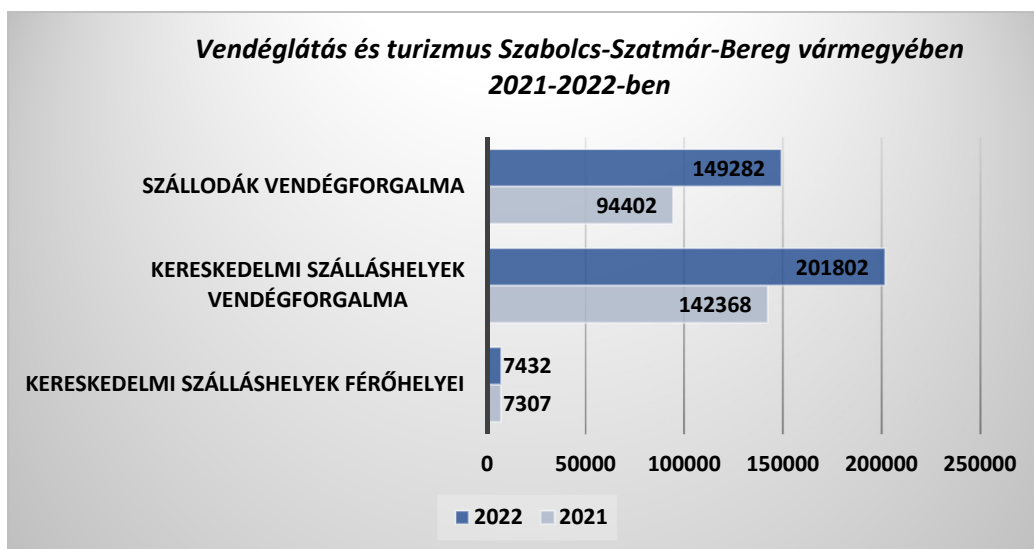
(forrás: https://en.wikipedia.org/wiki/Szabolcs-Szatmár-Bereg_County)

Az aktív korosztály megtartásának és a régió felzárkózásának (különösen a határmenti

települések szempontjából) gyakorlatilag egyetlen lehetősége a helyi adottságokra támaszkodó gazdaságfejlesztés.

Helyi adottságok alatt többek között a régió természeti- és kulturális értékeinek meglétét, a vidéki turizmusban rejlő lehetőségeket értjük. Jellemző a térségben a társadalmi és gazdasági szereplők együttműködése. Erőteljes lokálpatriotizmus és közösségi összetartás figyelhető meg, melyek a helyi gazdaságfejlesztés alapköveiként szolgálhatnak. Annál is inkább, mivel ezen jellemvonások azok, melyekre a magyarországi megújuló duális képzés támaszkodhat: a szakképző intézmények és a kis- és középvállalkozások kooperatív munkája a szakemberképzés céljából.

A vármegye kisvárosias, falusias légköre, a természeti és kulturális látnivalói, történelmi emlékei, helyi és közösségi jelentőségű természeti kincsei, gyógyvizei és gasztronómiája kedvez az idegenforgalomnak, a manapság közkedvelt ökoturizmusnak. Az 1. diagram a vármegye szállodáinak, kereskedelmi szálláshelyeinek vendégforgalmát, valamint a kereskedelmi szálláshelyek férőhelyeinek számát szemlélteti a Központi Statisztikai Hivatal 2021-es és 2022-es adatai alapján.

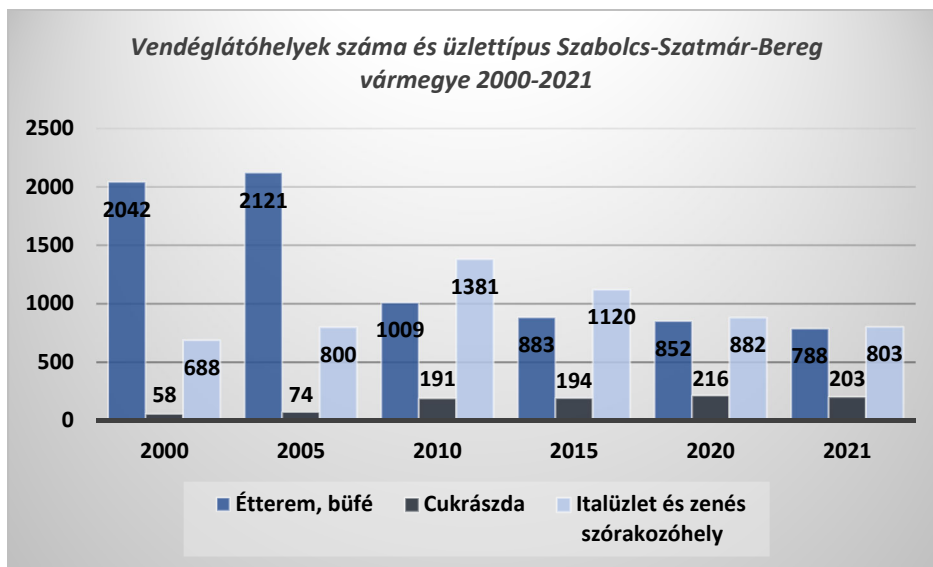

1. diagram: Vendéglátás és turizmus Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében 2021-2022-ben (forrás: saját szerkesztés KSH adatok alapján)

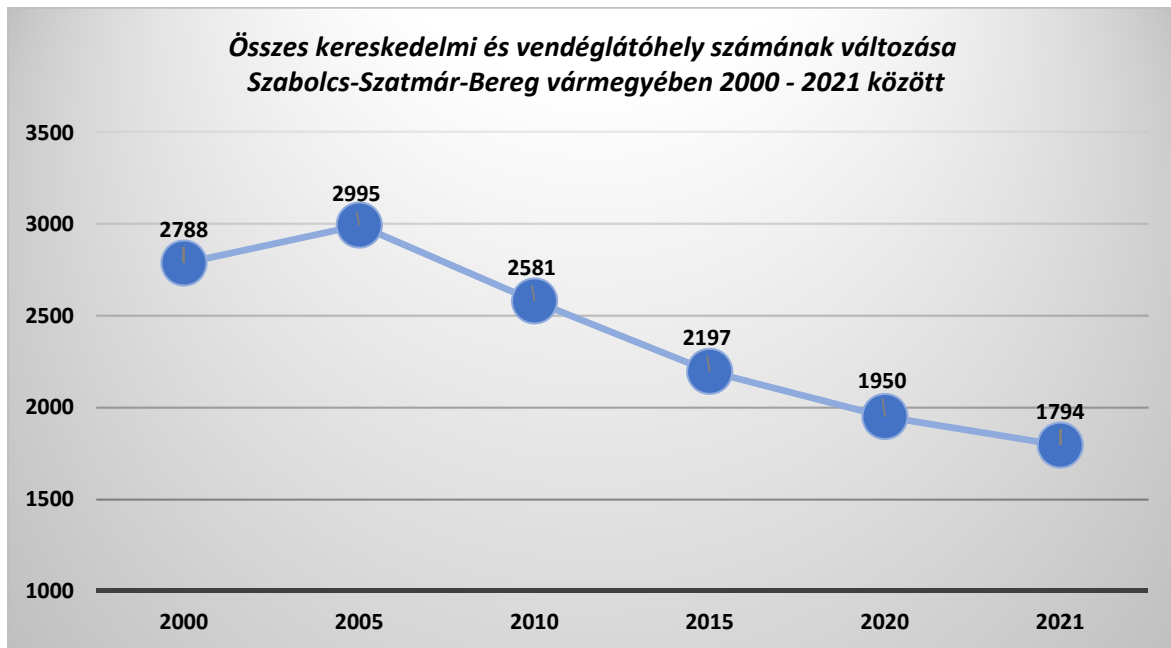
A diagramon megfigyelhető, hogy a 2021-es évhez képest jelentősen növekedett mind a szállodák vendégforgalma, mind pedig a kereskedelmi

szálláshelyek vendégforgalma. Ez a növekedés valószínűleg a pandémia okozta 2020-as karantén időszak után hirtelen fellendülő üdülési kedvnek köszönhető. Ahogyan láthatjuk, bár minimális mértékben, a kereskedelmi szálláshelyek férőhelyei is növekedtek egyik évről a másikra.

Jelen tanulmányban vizsgáltuk a vármegyében található vendéglátóhelyek számának alakulását az ezredfordulótól a 2021-es évvel bezárólag – üzlettypusonkénti bontásban. A 2000-es évek elején viszonylag magas volt az éttermek és büfék száma, mely azonban 2010-re drasztikus mértékben (kevesebb, mint felére) csökkent, és ez a tendencia (bár jóval kisebb arányban) folytatódott 2021-ig. Az italüzletek és zenés szórakozóhelyek száma a 2010-es évig viszonylag gyors ütemben növekedett, majd itt is csökkenés figyelhető meg. Érdekes adat, hogy a cukrászdák száma folyamatosan növekedő tendenciát mutatott egészen 2020-ig, azóta viszont ezek száma is csökkent valamelyest. A vendéglátóhelyek számának csökkenése (üzlettypustól függetlenül) minden bizonnyal a 2008-ban bekövetkező gazdasági válság, valamint a 2020-as COVID-19 okozta pandémia következményeinek tudható be.

2. diagram: Vendéglátóhelyek számának változása üzlettypusok szerint Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében 2000-2021 között (forrás: saját szerkesztés KSH adatok alapján)

3. diagram: Összes kereskedelmi és vendéglátóhely számának változása Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében 2000-2021 között (forrás: saját szerkesztés KSH adatok alapján)

Ezek a tendenciák látszólag ellentmondásban állnak a meglévő szállodák vendégforgalmának növekedésével, valójában azonban ez a tény éppen arra világít rá, a térség idegenforgalma iránt igenis van kereslet, hiszen növekszik azon vendéglátóhelyek forgalma, melyek „túléltek” a 2020-2021-es járványügyi helyzetet.

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye felzárkózási lehetőségei egyértelműen a turizmus-vendéglátás-idegenforgalom ágazatban rejlenek. A térség földrajzi elhelyezkedése szintén nagyban elősegítheti az ágazat fejlesztését, hiszen a vármegye közvetlenül határos Szlovákiával, Ukrajnával és Romániával. A szomszédos országok határmenti településein élők közkedvelt üdülőhelye Kisvárdra, Fehérgyarmat és Vásárosnamény. Ezen kisvárosok gyógy- és élményfürdői vonzzák leginkább a turistákat. A gasztronómiai turizmus egyértelműen a szatmári térségben jellemző, ahol is a Felső-Tisza, a Szamos és a Túr folyók árterületén őshonos szilvafajták örvendenek nagy népszerűségnek.

A megye adottságait és lehetőségeit tekintve, valamint az idegenforgalom elmúlt két évtizedben történő alakulását elemezve összességében elmondható, hogy a térség gazdasági fejlődésének, az aktív korosztály

megtartásának alapját a vendéglátás és turizmus ágazatának fejlesztése képezheti. Ezen ágazat fellendítéséhez mindenekelőtt jól képzett, naprakész szakemberekre, felkészült vállalatokra van szükség.

A KISVÁRDAI ÁGAZATI KÉPZŐKÖZPONT LÉTREHOZÁSÁNAK CÉLJA, INFRASTRUKTÚRA KIALAKÍTÁSA

Célok és tervek

Az ágazati képzőközpont az a szervezeti forma, amely lehetővé teszi, hogy a vállalkozások egymással és a Szakképzési Centrumokkal összefogva közösen vállalhassák a gyakorlati képzés terheit.

A képzőközpont által végezhető tevékenységek az alábbiak szerint lehetségesek:

- szakirányú oktatás
- felnőttképzés, vállalati képzési szolgáltatás
- képzésszervezési tevékenység
- termelőtevékenység

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye szakképzési centrumai elkötelezett hívei a szakképzésnek, évente több száz végzett szakembert bocsátanak a munkaerőpiacra. Az oktatási intézmények igyekeznek a modern kor elvárásainak megfelelő szakismereteket, gyakorlati tudást biztosítani tanulóik részére, azonban a valóság azt mutatja, hogy bármennyire is jól felszereltek a tanműhelyek, a minőségi gyakorlati tudást csak a valós piaci környezetben működő vállalkozásoknál, cégeknél képesek megszerezni a tanulók. Ezen tényekre alapozva, valamint a Magyarország kormánya által 2019-ben elfogadott, a duális szakképzést megújításra irányuló ITM stratégiával összhangban egyértelmű cél az oktatási intézmények és az egyes ágazatokban működő, a megfelelő szakember képzésben szintén érdekelt vállalkozások együttműködése.

A Kisvárdai Szakképzési Centrum a helyi adottságokat, igényeket, lehetőségeket felmérve és elemezve döntött a turizmus-vendéglátás ágazatban működő Kisvárdai Ágazati Képzőközpont létrehozása mellett, melynek megvalósítását 2021. július 1-jével induló projektjével megkezdte.

Az infrastrukturális fejlesztés megvalósulása

A projekt fő fejlesztési területe a megfelelő színvonalú infrastruktúra kialakítása. A megvalósuló beruházások legfontosabb elemei egy korábban kollégiumként működő épületegyüttesre koncentrálódnak. Az

ingatlan teljes felújításon és egyben funkcióváltáson ment keresztül, mivel három, a turizmus-vendéglátás ágazathoz tartozó szakképesítés (szakács, pincér, cukrász) igényeit kiszolgálni képes tanműhely került kialakításra. Kollégiumi épületként nem volt alkalmas az említett szakmák tevékenységeinek valós vállalati körülményeinek szimulálására. A fejlesztés során az épületbe kerülő épületgépészeti eszközökkel és a későbbiekben bemutatott, a gyakorlati oktatáshoz kapcsolódó ingó eszközök elhelyezésével, illetve elsősorban a belső átalakítási (fal áthelyezések, egyéb kőművesmunkák) és felújítási munkálatokkal (festés, burkolás) az alább felsorolt, szakirányú oktatáshoz szükséges és elvárható, a gyakorlati oktatáshoz megfelelő tanműhely típusú helyiségek kerültek kialakításra. Ehhez kapcsolódóan megtörtént az alapanyag- és egyéb raktárak, szállodai szobákhoz kapcsolódó fürdőszobák, vizes helyiségek létrehozása az épületben.

Az épület tanszállodai részében három szoba került kialakításra:

- egy kétszobás,
- egy háromszobás,
- és egy négy szobás felszereltségű.

A tankonyhai részben a diákok számára négy, az oktatók számára egy oktatói munkaállomás beépítése valósult meg. A cukrászrészleg a Kisvárdai Szakképzési Centrum II. Rákóczi Ferenc Technikum és Szakképző Iskola cukrász, pék tanulói által elkészített félkésztermékeket dolgozza fel késztermékké. A pincértanulók egy új, kávézó jellegű felszolgálótérben sajátíthatják el szakmájuk alapjait, melyben a programtervnek, valamint a képzési és kimeneti követelményeknek megfelelő eszközök (bárpult, asztalok, kávézó és éttermi székek, tároló szekrény stb.) hiánytalanul beszerzésre kerültek.

A megvalósított kivitelezési tevékenységek négy csoportba rendezhetők:

1. Az **építőmesteri munkák**, melyek magukba foglalják a télikert építését, a meglévő padló- és falburkolatok újjáépítését, a falak hibáinak javítását (glettelés, csiszolás), a belső nyílászárók cseréjét, a vizesblokkok kialakítását, valamint a teljes körű akadálymentesítést.
2. A **belső gépészeti munkálatok**, amelyek a vízellátás, a csatornázás, a fűtés-hűtés és a szellőzés területére terjednek ki.

3. **Elektromos munkálatok**, melyekbe a vezetékvezetés, a védőcsövek, szerelvények, lámpatestek, elosztók felhelyezése, illetve a villámvédelem tartozik bele.
4. Az **egyéb infrastrukturális fejlesztésekkel** záródik a kivitelezés, amely a megfelelő villamosenergia ellátás (háromfázis, mérőcsere, hálózatfejlesztés), és a távfűtési hőközpont kiépítésére fókuszál.

A kivitelezési munkálatok mellett egy széleskörű eszközbeszerzésre is sor került, amely az alábbi táblázatban összegezhető:

<i>Eszköz megnevezése</i>	<i>darab</i>	<i>Eszköz megnevezése</i>	<i>darab</i>
4 csillagos szoba		Téli kert	
Tükrös beépített szekrény	1 db	Cukrársz hűtő	1 db
Minihűtő	1 db	Egymedencés beépíthető mosogató	1 db
Asztal	1 db	Kétmedencés beépíthető mosogató	1 db
Szék	1 db	Bárpult	1 db
Kihúzható ágyazható kanapé	1 db	Bárszék	3 db
Éjjeli szekrény	2 db	Kávézó szék	4 db
Éjjeli lámpa	2 db	Éttermi szék	10 db
Egyszemélyes ágy	2 db	Éttermi asztal	6 db
5 csillagos szoba		Tároló szekrény	
Tükrös beépített szekrény	1 db	Fürdőszoba	
Minihűtő	1 db	Zuhanytálca	2 db
Asztali lámpa	1 db	Falikonzolos wc	2 db
Íróasztal kihúzható fiókkal	1 db	Fürdőszobai pult beépített dupla mosdóval	2 db
Szék	1 db	Tükör	2 db
Kihúzható ágyazható kanapé	1 db	3 csillagos szoba	
Éjjeli szekrény	2 db	Tükrös beépített szekrény	1 db
Éjjeli lámpa	2 db	Asztal	1 db
Egyszemélyes ágy	2 db	Szék	1 db
Franciágy széles hátfal	1 db	Éjjeli szekrény	2 db
Televízió	1 db	Éjjeli lámpa	2 db
Kis asztal	1 db	Televízió	1 db
Fotel	2 db		

1. táblázat: Az infrastrukturális fejlesztés során beszerzett eszközök (szobák és télikert)

<i>Eszköz megnevezése</i>	<i>darab</i>	<i>Eszköz megnevezése</i>	<i>darab</i>
Tankonyha		Cukrász műhely	
Tejhűtő	1 db	Beépíthető elektromos főzőlap	2 db
Hűshűtő	1 db	Beépíthető sütőtorony	1 db
Zöldségűtő	1 db	Regál gázszámoly sütőház	2 db
Hűtő	2 db	Hűtő	4 db
Sziget elszívóernyő	1 db	Rozsdamentes edénytároló	2 db
Beépíthető elektromos főzőlap	5 db	Rozsdamentes edénytároló állvány	1 db
Egymedencés beépíthető mosogató	5 db	Rozsdamentes tároló	1 db
Kétmedencés beépíthető mosogató	2 db	Egymedencés mosogató	3 db
Pultba építhető kézmosó	2 db	Regál sütőház	2 db
Beépíthető sütő	2 db	Rozsdamentes munkaasztalok	4 db
Beépíthető mikrohullámú sütő	4 db	Konyhagépek tároló	1 db
Beépíthető gőzpároló	2 db	Sziget elszívóernyő	1 db
Mosogatógép	2 db	Kézi és alapanyagraktár	
Rozsdamentes edénytároló	4 db	Salgópole	5 db
Fűszerpolcok	2 db	Öltöző	
Szoba asszony - szoba		Öltözőszekrény	5 db
Salgópole	2 db	Öltözőpad	2 db
Falikút	1 db	Polc	2 db
Tojáselőkészítő		Ruhafogas	2 db
Beépíthető kétmedencés mosogató	1 db	Előtér	
Munkapult	1 db	Falikút	1 db

2. táblázat: Infrastrukturális fejlesztés során beszerzett eszközök (tankonyha, cukrászműhely és egyéb helyiségek)

A KÉPZÉSI SZERVEZET

A képzőközpont működtetése

A képzőközpont működtetésére tervezett, megalakuló nonprofit kft. az úgynevezett triális modellt képviseli. Ennek lényege, hogy a gyakorlati képzés nagy része a tanműhelyben zajlik, ugyanakkor lehetőség van a tulajdonosok és a partner cégek infrastruktúrájának használatára is. Minden adminisztrációs tevékenység (tanulói munkaszerződések, munkabér kifizetések stb.) a képzőközpontban összpontosul. Együttműködési megállapodással az ágazati alapoktatás lebonyolításába is bekapcsolódhat a nonprofit kft. A tulajdonos és partner cégek igényeit maximálisan figyelembe lehet venni a képzési programok kialakításakor, az oktatásban vállalt szerep és az abból származó bevételek jól tervezhető.

A nonprofit gazdasági társaság 4 tulajdonosa: a Kisvárdai Szakképzési Centrum, a LA-BEL-LA Kft., amely a Café Vya Étterem és Bowling Club-ot, Göncz László egyéni vállalkozó, aki a Göncz Büfé – Gyorsétterem vállalkozást és Takács Zsolt Dezső egyéni vállalkozó, aki az Amadeus Étterem Sörözőt üzemelteti.

A projektben létrehozott ágazati képzőközpontként működő nonprofit gazdasági társaság szakirányú oktatási tevékenységét oly módon folytatja, hogy az a tulajdonosok bázisán valósul meg. Ennek megfelelően tehát a gazdasági szereplők biztosítják a szakirányú oktatási tevékenységéhez szükséges személyi, tárgyi és szakmai feltételeket, a Kisvárdai Szakképzési Centrum pedig a szakirányú oktatás támogatásáért felel, vagyis a személyi és tárgyi feltételek biztosításáért (köztük a jelen projekt fejlesztésével érintett ingatlan használatáért), a működéshez és az esetleges fejlesztésekhez szükséges szakképzési ismeretek, tapasztalatok rendelkezésre bocsátásáért, valamint a képzési programok fejlesztéséhez szakmai támogatást nyújtásáért.

A projekt elsődleges célja az infrastruktúra fejlesztés volt, ezzel párhuzamosan azonban a módszertani megújulás is szerepet kapott a támogatott tevékenységek között. Az Ágazati Képzőközpont működési modelljének, működési mechanizmusainak megismerése mellett számos szakmai továbbképzés is megszervezésre került, főként a szakmai oktatók és a duális képzésben együttműködő

partnerek részére, hogy a létrejövő Ágazati Képzőközpont tanulólétszáma biztosított legyen.

A képzések egyértelműen szolgálták azt a célt, hogy az Ágazati Képzőközpont munkatársai a lehető legfelkészültebben vethessék be magukat a rájuk váró feladatok megoldásába.

Ennek a folyamatnak a szerves részét képezi az a tizennyolc műhelymunka is, amelyek a tulajdonosok képviselőinek rendszeres egyeztetési fóruma mellet, olyan releváns kérdéskörök, megvitatandó témák felvetésének színterei voltak, ahol a megfelelő szakismerettel és tapasztalattal (vállalkozásjog, coaching, üzletviteli tanácsadás stb.) rendelkező moderátor irányításával megszülettek a minden résztvevő számára kielégítő válaszok.

A nonprofit kft. komoly kihívások elé néz. Ki kell használnia a duális képzési formában rejlő előnyöket, és minden szereplő – legyen az oktató, vállalkozás vagy tanuló – kölcsönös megelégedése mellett kell végeznie a képzési és az ehhez kapcsolódó járulékos feladatait. Az ágazati képzőközpont a fent vázolt struktúra és módszertan szerint, a vállalkozói partner vendéglátóegységének felszereltsége és gyakorlati oktatási tapasztalata, valamint a megvalósult infrastrukturális fejlesztések alapján sikeres és hatékony, hosszútávú szakemberképzést lesz képes folytatni a jövőben.

A korszerű tanulási környezet és a tanulók szakmai identitása közötti összefüggések

A modern világunkban a technológia és a digitális forradalom újabb dimenziókat nyit meg a szakmatanulás szempontjából. Az oktatási intézményeknek és a tanulóknak egyaránt lehetőséget ad arra, hogy olyan új és innovatív módszereket alkalmazzanak, amelyekkel könnyebben és hatékonyabban lehet megtanulni a szakma alapjait.

A modern környezetben történő tanulás lehetővé teszi, hogy a tanulók olyan készségeket sajátítsanak el, melyek alkalmassá teszik őket a későbbi színvonalas munkavégzésre a valós munkaerőpiaci környezetben. A szakmatanulás a modern korban a rugalmasság és az adaptabilitás fontosságára is felhívja a figyelmet. A technológia fejlődése és a gazdasági változások miatt sok szakma és iparág gyorsan változik, ezért a szakembereknek képesnek kell lenniük az új készségek és technológiák elsajátítására. Felgyorsult világunk megköveteli, hogy a végzett szakember a munkaerőpiaci igényeknek megfelelően a munkavállalás első percétől kezdve magabiztosan, hozzáértéssel végezze munkáját –

tulajdonképpen „nincs idő” arra, hogy „éles helyzetben” szerezzék meg a gyakorlatot. A korszerű eszközökkel történő duális szakképzés éppen annak lehetőségét biztosítja, hogy a képzésben résztvevők találkozzanak valamennyi helyzettel, feladattal és eszközzel, melyek a valódi munkaterületen előfordulhatnak.

Emellett a modern környezetben a szakmatanulás számos karrierlehetőséget is nyújthat a diákoknak. A digitalizáció és az automatizáció terjedése miatt sok iparágban nő a kereslet az olyan szakemberek iránt, akik jól értenek az új, korszerű technológiához. Amennyiben a tanulók már a képzés során elsajátíthatják az új, modern eszközök használatát és módszerek alkalmazását, magabiztosabban lépnek a munkaerőpiacra, sikeresebbek lesznek, ami pedig hozzájárul az úgynevezett szakmai identitás kialakulásához. A gyakorlati helyszín felszereltsége, a gyakorlóhellyel való elégedettség nagyban meghatározza a tanulók tanulási kedvét, illetve a szakmához fűződő viszonyát. Egy iskolai és külső (vállalati) gyakorlati képzési helyszíneire irányuló felmérés egyértelműen bebizonyította, hogy „azok szeretik jobban a szakmájukat, akik külső helyen voltak a szakmai gyakorlati képzés során”. Ennek oka pedig minden bizonnyal a modernebb munkakörnyezet és korszerűbb eszközök és módszerek rendelkezésre állása az oka.

Kiemelkedően fontos, hogy a duális képzőhely, ahol a tanuló a gyakorlati ismereteit valós piaci környezetben megszerzi, nagyban hozzájárul a leendő szakember szakmai identitásának kialakulásához, mely a későbbiekben jelentősen befolyásolja a szakember pályán maradását.

A pályaelhagyás komoly kihívás elé állítja a gazdaságot. A pályaelhagyást nem csupán azért szükséges kezelni, mert egy adott területen hiány keletkezik a szakemberek terén, hanem amiatt is, mert a pályaelhagyó szakember valószínűleg egyéb munkaterületen sem tud azonosulni az ott elvégzendő feladatokkal – kvázi nem képes olyan munkatevékenységet végezni, mintha a saját szakképzettségének megfelelő munkaterületen hozzáértéssel végzi a munkáját.

Dávid János és Horváth Gergely kutatásai szerint a pályaelhagyást egyértelműen meghatározza a képzési folyamat során kialakult kapcsolatrendszer, illetve annak hiánya, valamint a szakmához való attitűd milyensége. A fenti hivatkozás szerinti munkájukban az alábbiakban fogalmazzák: „Adataink arról is árulkodnak, hogy a szakma- és iskolaválasztást nem a racionalitás, az elhivatottság határozza meg legfőképpen, hanem vélhetőleg a család, a szülők

hozzállása, motivációja, példamutatása, tehát a családi háttér, értékrend, státus. Látható, hogy a szakiskolások érzik inkább „kényszerpályának”, nem igazi döntésnek a szakmaválasztást, mint a szakközépiskolások. A szakképzésbe kerülők nagyon nagy százaléka egy „nehézségi erőt” követve kerül be az intézményekbe, nem pedig saját érdeklődését követve választ magának szakmát és iskolát. Ennek (is) eredménye az, hogy a szakiskolákba belépő diákokat a pedagógusok „motiválatlanoknak” tartják.”

A szakképzésbe eleve motiválatlan módon bekerülő tanuló nagy eséllyel a teljes képzés során nem „nem találja a helyét”, ami nagy eséllyel eredményezi azt, hogy a munkaerőpiacra lépve nem a szakképzettségének megfelelő munkakörben helyezkedik majd el.

Felmerül a kérdés, hogy hogyan lehet motiválni egy továbbtanulni jelentkező 14-15 éves fiatal. A családi háttér, a szülői beállítódás, az általános iskolai oktatást folytató intézmény, a médiából érkező hatások és a tanuló azon teljes közege, melyben elérte a 14-15 éves korát, mind hatással vannak a továbbtanulására.

Azonban az a környezet, mely a képzés során körülveszi még a konkrét elképzelésekkel, célokkal érkező fiatal számára is kiemelkedően fontos. A szakmai identitás kialakulásához szakmai sikerélmények megtapasztalására van szükség, mely kizárólag akkor lehetséges, ha ehhez a mai kor fejlettségének megfelelő eszközök, berendezések állnak rendelkezésre a képzés során. Mind a képzési szerkezetnek, mind a tartalomnak követnie szükséges az automatizáció és digitalizáció okozta változásokat.

Zárszó

Magyarországon a 2011-es hannoveri vásárt követően szakértői munkacsoport jött létre azon célból, hogy kidolgozzák az Ipar 4.0 Nemzeti Technológiai Platformot. A kormány 2016-ben elfogadta az újraparosítási stratégiát, és célul tűzte ki, hogy Magyarország az Európai Unió egyik meghatározó ipari országává váljon. Ehhez innovációvezérelt gazdaságra, és sok egyéb mellett magasan képzett munkaerőre van szükség. A Szakképzési Centrumok és a kis- és középvállalkozások kooperatív munkájával létrehozott Ágazati Képzőközpontok célja, hogy ezen magasan képzett munkaerőt biztosítsa a megújuló, modernizációra és innovációra alapuló gazdaság

számára. Nem kérdés tehát, hogy a szakképzésben a módszertani modernizáció mellett az infrastruktúra megújulására is szükség van.

A Kisvárdai Szakképzési Centrum közreműködésével létrehozni tervezett Ágazati Képzőközpont hosszú távon is képes lesz korszerű, modernizált képzési és munkakörnyezetet képes biztosítani a szakképzésben részt vevők számára.